

7305 de 15
1-9

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

Epispasticorum Ufu in variis
Morbis tractandis.

DISSERTATIO MEDICA,
INAUGURALIS,

DE

Epispasticorum Ufu in variis
Morbis tractandis:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Viri Ornatissimi,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subijcit

THOMAS BRADLEY,
ANGLUS,

Soc. Reg. Med. Edin. Praef. Ann.

Soc. Natur. Stud. Edin. Praefid.

Ad diem 24 Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,XCI.

Videamus oportet, sintne, aut esse possint, vesicantia
simplex stimulus.——BELLINI.

An application so universally, and, I may add, so *in-*
discriminately used.——WITHERING,

DANIELI RUTHERFORD, M. D.

Medicinae et Botanices

In

Academia Edinensi

PROFESSORI ;

Nosocomii Regii Medico, &c.

Ob

Amicitiam gratissimam,

Disciplinam utilissimam,

Et

Plurima in se beneficia

Collata,

Has studiorum primitias

Acceptas fuisse gratias habet

A U C T O R.

To

Doctor Moore

with best Compl^{ts}

from the Author

ERRATA

Pag. 5. lin. 16. *lege* attribuantur

10. in Nota — abjicienda

13. ult. — Dioscoridis

18. 5. — ~~4~~ migrante

53. 8. — rafo

Si quae alia, Lector benevole, emendes.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

Epispasticorum Ufu in variis Morbis tractandis.

JAM inde, a primis temporibus, animadverto omnem fere medendi rationem, vel potius medicaminum applicationem, in duas divisam esse partes, externam scilicet et internam. Hae vero partes paulo aliter ab antiquis ac recentioribus intelligebantur. Recentiores enim totam cutem ejusque productiones per fauces, ventriculum, intestina, &c. externam judicant; vasa autem sanguifera, lymphatica, cavitates, thoracis scilicet, et caetera hujusmodi,

3609

A

interna

interna esse deputant. Nos remediorum exteriorum minimam prope partem, cum de iis quae corporis superficiei tantummodo, cutique integrae, et quodammodo sanae, ad eandem vesicandam vel exasperandam, applicari solent, differere in animo est, complectemur. Sed antequam ad enarrationem veniamus, haud alienum erit, uti speramus, pauca de philosophandi modo in rebus medicis, quo plerique medicorum jam diu usi sunt, et adhuc utuntur, praefari. In caeteris disciplinis, ex rerum factarum idoneo numero, nos ad verum pervenire posse, credere fas sit. In medicina autem nulla dies satis longa, nullus periculorum numerus satis magnus, existimatur, ut inde vim veram, modumque agendi medicaminum, statuamus. Unde haec perpetua incredulitas et dubitatio? Ex naufragiis miserrimis hypotheseon et systematum, credo, et nos scepticos evasisse, et vel ipsum nomen theoriae in medicina pro monstro apud plerosque haberi. Omnes, sine dubio, theoriam,

quae

quae non experimentis et observationibus pluribus, et multorum medicorum innititur, jure suspectam esse debere, fatentur. Sed, post tot pericula et res factas, quot in multorum medicaminum usu extant, adhuc in tenebris errare malle, non dubitantium est, sed semet obcaecantium. Quinetiam ii qui theorias gravissime infectantur, revera, pro theoria una, quae res factas inter se sociaret, et quodammodo colligaret, plurimas hypotheses arctissime complecti deprehenduntur; in hoc sese deceptos fallunt, quod nullam hypothesein satis utilem amplectuntur, ideoque se nullam amplecti credunt.

Quam igitur viam, in remediorum usu, ad veram vim modumque operandi inveniendum, ingredi oportet? Eam solam, ni multum fallimur, quae inductio audit. Annon itaque ex paucis experimentis, sicut in aliis disciplinis, unius aut alterius medici satis docti et candidi ad verum certumque perveniamus? Minime gentium; nihil enim adeo est absurdum, improbabile,

bile, immo etiam impossibile, quod medici summi non modo observarent, sed et pro comperitissimo habuisse affirmarent *. Ad inductionem igitur confugiendum, et eam quam latissime instituendam esse judicamus. Non satis est dixisse, "quicquid veri et utilis in medicina nostra aetas habet;" nam antiquiores medicos, et ipsos medicaminum repertores, nemo se frustra consuluisse fatetur. Mihi quidem persuasum est, Archigenem vel Aretaeum haud minus juste de epispasticorum usu, quam Frenedium ipsum, judicasse.

Sed, antequam ad *historiam* et sententias clarissimorum medicorum proferendas accedam, illud quod in iudicium venit paucis enarrabo. Omnes medicaminum repertores, inventorum suorum utilitatem, quam latissime patere demonstrare laborant; ex studio sibi met facile fidem faciunt, et quae ipsi vera esse credunt, posteros docent.

* Ut hodiernos taceam, vide quae adnotavit Cl. Cullen Mat. Med. vol. 1. pag. 145.

docent. Tum vero, quoniam ars et experientia
longae sunt, et in medica scientia, prae caeteris,
est maximi momenti error, potius veluti neces-
sario fidem prioribus habere coguntur. Hinc
multa Galeni nunc sunt in honore somnia;
hinc multiplices illae, cujusvis medicamenti an-
tiquioris vel nobilioris potestates, diversissimi-
que ne dicam contrarii, operandi modi, qui a-
pud clarissimos auctores leguntur et docentur.
Rarissime quidem, quantum nos vidimus, om-
nes effectus ejusdem remedi, si paulo diverso-
res observentur, ex uno eodemque operandi
modo oriri, medici suspicati sunt. Dogmatici
diu hoc philosophandi opprobrium animadver-
tere, quod in eisdem causis in eisdem casibus ef-
fectus diversissimi vel contrarii attribuantur,
et varietates quasdam, vel quorundam hominum
aut morborum propria quaedam commenti sunt,
quibus haec frontibus adversis pugnancia, in
pacem et foedera ineant. Digitalis, e. g. nunc
vomitus ciet, nunc alvum vehementer ducit,
nunc

DE EPISPASTICORUM USU, &c.

nunc urinam promovet : an statim dicendum ; haec omnia ab eadem potestate vel uno agendi modo pendere non posse* ? Nequaquam, hercule, credo ; cathartica enim compluria, hac dosi vomitum, illa urinam vel sudorem, conciliant. Annon igitur rectius statuamus, hos et his similes effectus a quantitate ejusdem dotis, vel a parte corporis cui applicatur, aut quam prae caeteris appetit, quam a qualitatibus diversissimis in eodem medicamento positis, provenire ?

Intra paucos hos annos, simplex illa praescribendi methodus adeo invaluit, ut veram vim virtutemque multorum medicamentorum satis notam habeamus ; vix tamen unus et alter de materia med. auctor somnia veterum repudiare, et pro se judicare ausus est. In reliquis hujus artis partibus ad verum quam proxime ventum est ; in remediorum potestatibus, adhuc medica scientia, dolenda ex parte, conjecturalis manet.

* Vid. Edin. Med. Essays, vol. 4. p. 294.

manet. Usus et observatio recentiorum, potestates et dotes multarum herbarum, quas antiquiores laudabant, nullas omnino extitisseprehenderunt; alias et longe diversas saepe reperire; nonnullas plenissime confirmarunt. In his igitur, quibus inter omnes consensus est, incertis morbis utendum esse, si unquam alias, verum agendi modum invenire queamus. Nihil nisi diligentia in legendo, selegendo, et conferendo desideratur. Medici seniores et experientia edocti, observationes proprias, et quaecunque comperta habent, aliis minus nota, in lucem ut edant, jus publicum fere postulat: nos autem discipulos potius decet, quippe quibus curta experientiae suppellex, aliorum opiniones et judicata excutere, et quid inde veri et utilis colligatur, diligenter colligere. Si ad medicinam rationalem faciendam modus agendi requiritur, (quod fatendum est) tum certe haud operam inutilem quis navaret, qui cujusvis medicaminis insignioris, verum et proprium agendi modum,

8 DE EPISPASTICORUM USU, &c.

ex satis multis observationibus et periculis stabilitum et confirmatum, statuerit. Medici enim celeberrimi, tum antiquiores tum recentiores, virtutes plures et multiplices medicaminum, quae revera nullae erant, saepius ex inopia rerum factarum, vel quod causae plurimae convalescendi eos fugere, praedicaverunt. Ut igitur copia satis magna observationum et opinionum suppetat, ea sine dubio medicamina quibus usus longissimus fidem fecit, et exhibitio frequentissima pretium addidit, imprimis ad normam revocari debent: et ex omnibus medicinae auxiliis, hoc sibi juris prae primis vindicat cutis frictio, fomentatio, aut exasperatio, tum antiquitate, tum usu assiduo. Hoc ergo medicaminum genere, nihil ad experientiam uberius, nihil ad plurimorum opiniones copiosius, reperiri potest. Ob has praecipue causas, hanc rei medicae partem, prae aliis, ad tentamen inaugurale selegimus. Quo autem alii facilius iudicium ferant, tum de tota causa, tum etiam an nos recte statuerimus,

res factas et opiniones summorum medicorum,
quanta potuerimus fide, ante oculos ponemus.

HISTORIA.

Medici veteres prope omnes cutis summae ex-
asperationem magni fecere: hinc apud illos
dropacum, phaenigmarum, sinapismorum, ustionum
per ferrum candens, mentio frequentissima. Sed
cum nos de *phaenigmis* et *vesicantibus* duntaxat,
quae vi simillima pollere videntur, differemus,
fomenta et *frictiones*, cum multis istiusmodi, quae
Gymnasia Graecis maturius commendarunt, ta-
cebimus.

HIPPOCRATES (A. C. 400.) quanquam in
frictionibus * et fomentis † usurpandis multus

B, est,

* De diaeta, lib. 2. § 42. 43. Vide etiam Celsi lib.
2. cap. 14. &c.

† De victu acutorum, § 11. 12. 65.

est, vix phaenigmis aut vesicatoriis usus fuisse videtur. Cantharidum meminit *; sed et rarissime usurpasse, et potestates parum intellexisse †, credibile est.

CELSUS, (A. D. 40.) qui Hippocratem ut plurimum secutus, vestigia Graeca vix ausus deferre; et licet de re chirurgica praecipue scripserit, patrem tamen fere sequitur passibus aequis, ni forte eum paulo ulterius processisse credamus, quum de paralyfi: “Prodest ‡ etiam,” inquit, “torpentis membri summam cutem exasperasse, vel urticis caesam, vel imposito sinapi, sic ut ubi rubere coeperit corpus, haec removeantur. Scilla quoque contrita, bulbique contrita

* De ulceribus, § 11. et de superfoetatione, § 23. edit. Vander Linden.

† De victu acut. § 66. ubi tamen capita, pedes, et alae objicienda esse praecipit, (sive quod inutilia, sive quod venenata, minus constat) ad potionem hydropicam.

‡ Lib. 3. cap. 27.

“ triti cum thure recte imponuntur.” Vel de
 lethargo, “ Praecipueque * proficit,” inquit, “ et
 “ ad excitandum hominem naribus admotum,
 “ et ad morbum ipsum depellendum, capiti fron-
 “ tive impositum sinapi.”

Cantharides, inter adurantia, exedentia, et ve-
 nena recenset †, non autem ad scabros ungues ‡
 adhibet.

DIOSCORIDES (A. D. 60.) “ Servatu || op-
 “ timae cantharides sunt, quae in frumentacea
 “ segete lectae fuerint. Eas in fictile coniectas,
 “ fictilis ore puro raroque linteolo colligato, su-
 “ pra ferventis acerrimi aceti vaporem circum-
 “ ago, fictili inverso, usque dum enecentur;
 “ tum funiculo trajectas suspensas reponito. Ef-
 “ ficacissimae

* Lib. 3. cap. 20,

† Lib. 5. cap. 8. 22. et 27,

‡ Lib. 6. fine.

|| Lib. 2. cap. 54.

“ficacissimae omnium quae variae et luteis ob-
 “liquis cingulis in pennis sunt,” &c.

Unde haec cura adeo adcurata, nonne ex usu
 diutius vulgato?

“Vires sunt,” pergit, “*exedere, exulcerare,*
 “et in summum corpus calorem trahere. Quam
 “ob causam, medicamentis miscentur carcino-
 “mata, lepras, et asperiores impetigines sanan-
 “tibus. Menses etiam trahunt pessulis additae.
 “Tradiderunt aliqui hydropicis cantharides
 “auxiliari, antidotis ad ciendam urinam factis
 “additas.”

De lethalibus venenis, “Qui cantharides,”
 inquit, “hauserint”, fere ab ore usque ad vesi-
 “cam, cuncta illis erodi sentiuntur; picique
 “aut cedrino liquori simile aliquid in gustu ob-
 “versatur. Urinae angustias patiuntur, saepi-
 “usque per eam sanguis fertur, &c. Oportet
 “itaque, dato oleo aut quovis alio ex antedic-

“tis,

“tis, ad vomitum cogere; cumque vomitioni-
 “bus quam plurimum veneni eduxeris, cly-
 “stere, aut malvae decoctum, aut lini seminis,
 “aut radicum althaeae, infundere. Dandae
 “praeterea in cibo carnes pingues cum lini se-
 “mine elixae; facilem enim alvum haec faciunt,
 “simulque venenorum acrimonias hebetant.”

Haec eo fusius et plenius excerptimus, quo
 luculentius appareat, quam parum quindecim
 saecula his adjecerunt. In sequentibus multo-
 ties scriptores appellabimus, ut quemadmodum
 commenta, errores, et vanae nugae, juxta ac res
 revera factae, in rebus medicis, haereditario quasi
 jure, ut supra monuimus, continuentur et perpe-
 tuentur, manifestum fiat.

GALEN (A. D. 160.) De diureticis. “Fe-
 “runtur enim,” inquit, “sponte * sua cantha-
 “rides per urinam ad vesicam, atque sic roden-
 “do eam, exulcerant,” &c. Dioscorides necan-
 di

* Lib. 3, cap. 23, de med. simp. facul.

di rationem * et usus medicos fere ad verbum
 sequitur, si excipias, “ Porro *praeceptorum meo-*
rum quidam, earum paululum quoddam in me-
 “ dicamenta urinam moventia, solebat injicere.
 “ At *quidam solas alas et pedes* injiciunt, quae
 “ aiunt esse etiam alexiteria iis qui corpora ip-
 “ forum bibissent, alii contra : at *nos totas indi-*
 “ *mus.*”

ARETÆUS (A. D. 180.) De lethargicorum
 curatione, “ † Proderit,” inquit, “ sylvaticum
 “ cucumerem ex aceto tritum, et aequae sinapis
 “ portioni admixtum, imponere; acre vero est id
 “ cataplasma, celeriterque ruborem concitat; . . .
 “ verum, ne pustulas vulneraque efficiendo peri-
 “ culum inferat, frequenter detrahendum est ca-
 “ taplasma, atque nunquid horum acciderit in-
 “ spiciendum.”

Sed et eum cantharidibus fuisse usum ad ru-
 befactionem, si non ad vesicationem, excitandam,
 patet

* Lib. 11. cap. 44. de med. simp. facul.

† De curat. morb. acut. lib. 1. cap. 2.

patet ex his quae in morbi comitialis curatione praecipit.

“ Prae omnibus * rubificationes capitis

“ valentior est autem quae fit per cantharides ;

“ sed, tribus diebus antequam his utamur, lac, ut

“ vesica muniatur, bibendum est ; cantharides

“ enim magnopere vesicam laedunt.”

ARCHIGENEM, ut aetate ita praxi et secta cum hoc conjunctum fuisse, verosimillimum est. Vid. Ætium infra.

CÆLIUS AURELIANUS, quanquam nullam de cantharidibus mentionem facit, vesicantia tamen saepius † usurpasse videtur.

ORIBASIUS (A. D. 370.) multa rectissime de sinapismorum et praeparatione et usu, usque ad pustulas excitandas ‡, tradit ; sed cantharidum
semel

* De curat. morb. diuturn. lib. 1. cap. 4.

† De morb. chron. lib. 2. cap. 1. ; lib. 3. cap. 2. ; lib. 5. cap. 1.

‡ Lib. 1. cap. 31. ; lib. 8. cap. 3. &c.

semel tantum *, idque inter adurentia, meminit.

ÆTIUS (A. D. 500.) iisdem ipsis verbis, quibus Dioscorides et Galen, de usu et modo enecandi monet : “ Ad hos usus,” inquit, “ com-
 “ modiores sunt, *velut ego expertus sum* †, quæ
 “ in tritico,” &c.

Paralyticis ex Archigene, “ Dropaces,” inquit, “ ipsis ‡ commodissimi sunt. Revocat autem
 “ sensus etiam thapsia cum aqua illita, aut
 “ cum aceto post dropaces : item illitis ex cantharidibus. Verum *ulcerationes ex talibus fi-*
 “ *tes, cicatrice citius includere oportet* : quin et si-
 “ napismi ipsis commodi sunt,” &c.

De Hemicrania ex eodem. “ Nos autem uti-
 “ mur || cataplasmata ex cantharidibus : et mi-
 “ rifice

* Lib. 2. cap. 48. Vid. Baglivi de usu et abusu vesicantium, cap. 3. § 1.!!

† Tetr. 1. ferm. 2. cap. 174. et vid. cap. 229. et 233.

‡ Tetr. 2. ferm. 2. cap. 28.

|| Tetr. 2. ferm. 2. cap. 50.

“ rifice facit, dum per longum tempus ulcuscu-
 “ la ab hoc pharmaco fientia, sanie manant.
 “ Oportet autem munitam esse vesicam,” &c.
 quae Aretaeus.

ALEXANDER TRALL (A. D. 520.) De sina-
 pifimi et dropacis usu, “ Sin autem pustulas ex-
 “ iguas et bullas aquae plenas *, fieri contingat,
 “ terreri non debes. At diuturnos affectus, et
 “ perseverantias, iis potius solvi medicamentis
 “ accidit, quae violentiora esse videntur.”

“ Ac alium similiter spectavi † medicamento
 “ diacantharidon usum, ac maximas gratias a-
 “ gebat ; nam pustula, quae a medicamento fie-
 “ bat, rupta, multus humor excernebatur, atque
 “ hoc eveniente plurimum juvari se dicebat.”

PAULUS ÆGIN. (A. D. 610.) nihil mutat
 nisi “ Ad hemicraniam ‡ diuturnam. ℞. Alii ziv.
 “ cerae, axungiae, et cantharidum aa zii. coe-
 “ ant in emplastrum vesperi imponendum, et

C

“ per-

* Lib. 10.

† Lib. 11.

‡ Lib. 3, cap. 5.

“pernoctare sinendum. Mane vero pustulam
 “ rumpe, et idoneo emplastro cura.”

Quid ACTUARIUM, MYREPSUM, cum multis
 aliis memorem? Ad Arabes, cum medica scien-
 tia hoc tempore migrante, transeamus.

MESUE (A. D. 840.) unguenta vesicantia, ex
 cantharidibus, et absque iis, exhibet.

RHAZES (900.) cantharidum * haustus peri-
 culosos, &c. quae Dioscorides de curatione me-
 morat; sed de paralyfi, &c. nec sinapismorum
 nec cantharidum mentionem ullam facit.

AVICENNA (1000.) sinapismos capiti in le-
 thargia †, membris in paralyfi ‡ commendat.

“Parum de iis” (de cantharidibus ||, quarum
 saepius meminit, et ea, quae Galenus monet)
 “etiam,” inquit, “adjuvat medicinas provoca-
 “tivas ad provocandum absque nocumento, et
 “provocat menstrua, et facit abortum.”

AVEN-

* Lib. 3. cap. 52. et lib. 8. cap. 17.

† II. 2.

cap. 681.

‡ III. 2. cap. 1. 4.

|| II. 2. cap. 206.

AVENZOAR, AVERRHOEN, &c. utpote qui nihil novi proferunt, praetermitto.

Ad recentiores tandem veniamus.

In Italia, NICOLAUS BERTRUCIUS (1250.) ejusque discipulus GUIDO DE CHAULIAC, vesicantia plurimi faciunt.

HOLLERIUS (1550.) et HIERONIMUS MERCURIALIS (1570.) liberiores vesicantium usum induxerunt. Hic enim de febribus pestilentialibus, "Adnumerare possumus," inquit, "auxilii genus illud, quod vesicatorium * nuncupatur. Haec vesicatoria venenum a corde ad partes ignobiliores trahunt." En theoriam! "Frequentissime omnium utimur cantharidibus una cum fermento, hoc modo,

" B. Cantharidum praepar. ʒiii

" Fermenti ʒls

" Aceti acerrimi q. s. ut fiat Pasta.

" Addi

* De peste, cap. 26.

“Addi etiam potest interdum, modo finapi,
 “modo euphorbium *.”

Medici tamen phaenigma timide gelideque usurparunt, donec exorta faevissima peste an. 1591, Pisauri, Dux Urbinatum universos Scholae Patavinae medicos consuluisse, quibusnam remediis invalescenti morbo occurreretur; hinc de vesicantium usu summa medicorum dissentione certatum est.

Sed omnia, quae contra disputata sunt, refutavit Hercules Saxonia libellis tribus, De phaenigmis, &c. anno 1593, editis. Ab hoc tempore epispastica inter auxilia medicinae locum principem tenuerunt. Nostrum igitur deinceps erit sententias et opiniones summorum medicorum de usu et operandi modo, inter se conferre

et

* Ipse autem queritur de usu promiscuo in febribus, suis temporibus invalescente. De comp. med. lib. 3. cap. 23.; quae quidem querela per omne dein tempus continuatur,

et proponere, ut quid veri certique sit, tandem eruamus.

HELMONTIUS (1642.) “Stulta nimirum sub-
“fidia circa corporis superficiem, ubi centralia
“laborant, et obseffa sunt.” . . . “Vesicatoria
“autem summe semper noxia sunt, et a spiritu
“nequam * Moloch excogitata.”

BELLINI (1670.) vim virtutemque vesicanti-
um a simplici stimulo, non autem a fermento
aliquo pendere contendit. “Itaque ex his pa-
“tet,” inquit, “vesicantia † haberi posse pro sti-
“mulis simplicibus, seu sine fermento, atque
“ideo vesicantium operationem esse *movere, fun-*
“*dere, evacuare*; et quidem haec omnia maxi-
“me, cum per insigne corporis spatium stimu-
“lant.” &c.

Venio nunc ad tres summos medicos, ut ae-
tate ita auctoritate prope pares, et qui instar om-
nium sui saeculi medicorum habeantur, Syden-
ham,

* De Feb. cap. 7. vide quae de hoc judicavit Baglivi,
de vesicant. praefat. † De sang. missione, pag. 190.

ham, Morton, et Hoffman. Ille totus Hippocraticus plurimum naturae, arti parum, confusus; rarissime ad medicamenta validiora confugit, idque coactus. Hi vero multae artis, summae eruditionis medicae, aegrotos arte perire quam morbo, si electio detur, longe satius esse duxerunt. Sin igitur in his diutius morer, a iudicibus aequis veniam me impetraturum, praefertim cum hi nominatim super hoc ipso argumento sententias plenius proposuerunt, confido.

SYDENHAM (1680.) in synocho cum stupore suadet emplastrum epispasticum bene largum nuchae applicandum, ut a capite derivatio fiat. "Porro judicabam," inquit, "emplastra * epispastica satis ampla cervici posteriori applicita in hac febre potius ex usu fore quam in aliis, quibus materia febrilis haud ex aequo caput tentabat; etenim a cruciatu et fervore vehementibus, quos dicta epispastica parti cui imponuntur solent imprimere materia, quae se-
"cus

* De febris contin. an. 1673, 74, 75, curat.

“cus in caput ascenderet, in locum affectum
“corrivatur.”

In peripneumonia “Epispasticum *nuchae* ap-
“poni curavi*.” In Scarlatina, “Si convul-
“siones epilepticae †, vel etiam coma huic mor-
“bo sub initium eruptionis supervenerint, om-
“nino oportet ut epispasticum amplum ac forte
“posteriori cervici applicetur.” In pleuritide
vero epispastica tacet.

MORTON (1690.) de methodo curandi febrem
continentem rationali, “Vesicatoria † pluri-
“mum,” inquit, “in hunc usum conducunt,
“non ob copiam lymphae quam eliciunt, quae
“non magis morbosa mihi videtur, quam urina
“et reliqua colluvies serosa, insensibili transpira-
“tione aut sudoribus per poros cutis continuo
“excreta: verum ideo praesertim quod partes
“subjectas corrodant ac inflamment, atque con-
“sequente, diathesin inflammatoriam massae hu-
“morum

* De tussi epid. an. 1675, &c. curat. † De febris

scarlatinae curat. † Tom. 2. exercit. 2. cap. 7. pag. 186.

" morum impertiant. Spiritus autem (*vires vi-*
 " *tae*) ab hac inflammatione artificiali non pos-
 " sunt non pro tempore expandi, excitari, et ro-
 " bore iis arte conciliato, conservari; adeo ut
 " deliria, subsultus tendinum, reliquaque ejus-
 " modi symptomata, antevertantur, et jam sub-
 " orta certius curentur, quam a quocunque alio
 " remedio intus vel extra adhibito. Ex quo con-
 " stat magnum hoc remedium perperam a vul-
 " go medicorum in quibuscunque febribus in-
 " *discriminatim* adhiberi; siquidem in inflam-
 " matoriis, nisi cum suapte sponte in malignas
 " degeneraturae sint, aut a profusis venaesectioni-
 " bus praecedentibus, vel aliis evacuationibus
 " nimis spiritus (*vires vitae*) profligati imbelles
 " reddantur, plurimum nocent, ac flammam *
 " flammae adjiciendo, curationi officiant.
 " In eundem finem etiam suppedanea (*sina-*
 " *pismi*) acria et stimulantia, vel spiritus foven-
 " tia, ac instaurantia, applicari convenit.

De

* Vide Huxham, pag. 11.

De febribus malignis “ In * ultima harum
 “ febrium scena, ubi natura victa manus datura
 “ est, adsunt dirissima nervosi generis sympto-
 “ mata, cum respiratione suspiriosa, pulsu tre-
 “ mulo, madore frigido per totam machinam
 “ diffuso, praeter caput, quod jam intense inca-
 “ lescere solet; si modo quicquam adhuc tentan-
 “ dum restat, unice indicatur copiosus usus alex-
 “ ipharmacorum, spirituum volatilium, acrium
 “ suppedaneorum, atque *frequentium vesicatorio-*
 “ *rum*, ut ex inflammatione artificiali, spiritus
 “ animales languentes et oppressi, tandem re-
 “ suscitentur, quo modo *plurimos* ab orci fere
 “ faucibus *revocatos novi*.”

De maturatione variolarum, “ Quamprimum †
 “ autem diarrhoea, horror, vel quidem minima
 “ faciei detumescencia, febris repullulatio, deli-
 “ ria, vel vigiliae insolitae, salivationes prae-
 “ propere declinatae, suspicionem dederint,
 “ illico incunctanter ad alexipharmica majora

D

“ (con-

* Tom. 2. exercit. 1. cap. 1. fine. † Tom. 3. p. 151.

“ (consentiente magno ipso Sydenhamio, qui
 “ jam vel vinum ipsum Canarinum et opium
 “ concedit * ministrandum) theriac. androm:
 — “ scilicet serpentar. virgin. &c. eorumque do-
 “ ses largiores in forma bolorum vel haustuum
 “ saepius repetendas, confugiendum est, et ad
 “ *epispasticorum frequentium* applicationem. Opi-
 “ ata etiam, manu magis libera et frequentius,
 “ repetenda sunt,” &c.

De variolarum declinatione : “ At vero † in
 “ malignis quibuscunque variolis, ubi vel febris
 “ uno tenore a primo insultu jugiter perseverat ;
 “ vel recidiva post intermissionem vel remissio-
 “ nem notabilem recurrit, cum vigiliis, deliriis,
 “ caeterisque id genus symptomatis, medicum
 “ oportet sedulo et incunctanter a partibus na-
 “ turae stare, assiduo, opportuno, et repetito
 “ usu corticis Peruviani, *vesicatoriorum*, opiato-
 “ rum,

* Works in English, 2 vols. 8vo. vol. 1. p. 180. & 184.

† Tom. 3. pag. 185.; vide etiam pag. 118. 120. 28.
29. 30. &c.

“rum, et alexipharmacorum generosissimorum,
 “pro ratione febris et symptomatum praesenti-
 “um diversa, atque indicationibus inde subortis.
 “Atque equidem ipse cl. Sydenhamius, strenuus
 “frigidi regiminis patronus et propugnator,
 “saltem in hoc stadio, alexipharmaca et vinum
 “generosissimum, multo usu doctus, concedit.”

HOFFMAN (1690.) “Licet sal volatile illud
 “causticum cantharidum, etiam * per usum ex-
 “ternum, in universum nervosarum partium
 “systema penetrans, eas convellat; tamen in
 “febris continuis, etiam malignis, ubi pulsus
 “sunt languidi, sopor et torpor capitis urget,
 “et petechiae, variolae, morbilli, purpura, po-
 “dagra, erysipelas retrocedunt, non sine emolu-
 “mento vesicatorium nuchae et carpis imponi,
 “observationes practicae testatum faciunt.” In
 eandem sententiam cl. Waldschmidium, in hunc
 modum locutum, laudat, viz. “Nunquam me
 “fessellit vesicatoriorum usus in morbis malig-
 “nis :

* Tom. 1. pars 2. cap. 8.

“nis: ubi motus arteriarum languidi sunt, et vis
 “quasi naturae fracta, stimulo illo, quo praedita
 “sunt vesicatoria, universi corporis tubulos ner-
 “voso-musculares, ipsasque arterias, de novo
 “animant; pulsus antea depressi sese attollunt,
 “parvi majores fiunt. Ex quibus apparet,”
 inquit, “non sine cura et cautione in pulsu for-
 “ti et celeri vesicantia adplicanda esse, nisi do-
 “lores, febres, inflammationes accendere, et
 “phrenitidem accersere velimus. Ex his quo-
 “que credo facile apparere rationem, cur in ve-
 “tustis et rebellibus hemicraniis, cephalalgiiis,
 “doloribus ischiadicis, ophthalmia inveterata,
 “profunt.” In aliis operum partibus vesicato-
 riorum usum in epilepsia, comate, epiphora, pa-
 ralyfi suadet, in phrenitide et scorbuto improbat.

BAGLIVI (1694.) qui de hoc ipso argumento
 dissertationem eximiam scripsit, “Se totum ad
 “vesicantium commoda et incommoda inda-
 “ganda vertisse,” testatur; de modo agendi,
 “Com.

“ Communicato,” inquit, “ acri * cantharidum
 “ sale humoribus ad coagulationem dispositis,
 “ eorum particulas disgregat, solvit, et ad pristi-
 “ nam fluiditatem disponit; verbo dicam, ad
 “ solvendas incipientes sanguinis coagulationes,
 “ stagnationesque in quocunque morbo, quali-
 “ bet aetate, temperamento, anni tempore, &c.
 “ vix ullum praestantius, et ita celeriter agens,
 “ observavi remedium, quam vesicantia. Non-
 “ nulli medici, falsa imbuti opinione, vesicantia
 “ vim habere extrahendi venenum febrium ma-
 “ lignarum, *indiscriminatim*, contra omnes cujus-
 “ cunque naturae febres, eadem praescribebant,
 “ magna aegrotantium pernicie.”

De pleuritide, “ Introducto,” inquit, “ acri
 “ cantharidum sale in sanguinis massam, et mox
 “ in pulmones, in quibus stagnatio metuebatur,
 “ incipientes coagulationes solvebat. Capitis
 “ morbos intelligo esse productos a crassitie,
 “ stagnatione, et lentore fluidorum, et itaque
 “ *Arabes*,

* Dissertat, de usu et abusu vesicantium.

“ *Arabes, primi vesicantium inventores, nunquam*
 “ *iis utebantur, nisi ad excitandos soporosos et*
 “ *a morbo refrigeratos. Quoniam pertinaces*
 “ *viscerum obstructions, cachexiae, suppressio-*
 “ *nes mensium diuturnae, a tali sanguine origi-*
 “ *nem habent; ideo hortamur medicos, ut, in*
 “ *casibus desperatis, cantharidum usum experi-*
 “ *antur.”* Hanc equidem adhortationem posterius
 ejus plerique, ad hunc usque diem, velut sacro-
 sanctam, nec ullo piaculo negligendam aut prae-
 termittendam, habuerunt.

“ Ergo in morbis a coagulo, et lentore, cum
 “ fibrarum paralyfi, aut laxitate, necessario sunt
 “ admittenda, et piaculum esset stimulantia, ob
 “ praeconcepam hypothefin, aut negligere, aut
 “ ferviliter apud vulgus laceffere. Morbi alii,
 “ in quibus prae caeteris convenire possunt vesi-
 “ cantia, ob rationes antedictas sunt, malignae
 “ febres ex coagulo et visciditate humorum;
 “ affectus soporosi; catarrhi a viscida materia
 “ pendentes, et irruptionem in pulmones mi-
 “ nantes;

“ nantes ; dolores fixi et acriter partem aliquam
 “ divellentes ; convulsionones sine febre, epilepsiae,
 “ aliique hujusmodi nervorum morbi ; demum,
 “ in omnibus aliis in quibus necesse est solvere,
 “ divellere, derivare, excitare, &c. Morbi au-
 “ tem, in quibus vesicantia, sinapismi, purgan-
 “ tia, aliique hujusmodi stimuli, minus proficui
 “ vel saepius nocivi observantur, occurrunt, in
 “ corporibus plethoricis ; nam major in fluidis
 “ fermentatio, turgentia, et orgasmus excitatur,
 “ et in solidis vivida quaedam oscillatio. Item
 “ in vulneribus capitis, suspicione convulsionum,
 “ vel, si jam factae sint, quibus lues Gallica fe-
 “ mel contigerit, delirantibus, stranguria, calcu-
 “ lo, graviditate,” &c. &c.

Tam diu in hoc auctore morati sumus, non
 quod pathologia humoralis apud omnes sanio-
 res medicos non obsolevit, vel quod lentor,
 crassities, coagulum, fermentatio, eliminatio, &c.
 quidquam nos movent ; sed quod observator a-
 cerrimus, medicus doctissimus, ad hanc rei me-

dicae

dicae partem totum sese convertisse testatur, ideoque auctoritati ejus, vel etiam opinioni, plurimum tribuendum esse judicamus.

BOERRHAAVE (1710.) Epispastica ad * revulsionem, evacuationem, et ad lentorem fluidorum attenuandum, ideoque in multis morbis adhibenda, proponit: sed, ob multiplicem agendi modum, et humoralem pathologiam, minoris est auctoritatis et pretii apud hodiernos.

FRIEND (1716.) Hic item auctor gravissimus et medicus doctissimus, commentarium de vesicantibus, quae cantharides recipiunt, reliquit. Is vero, quoniam “Qua vi, quo demum modo, hu-
“ mores attingant, ac commovent, *nemo satis ad-
“ huc explicavit* †,” in hanc arenam satis certe exercitatus, et instructus, descendit. Queritur
“ quicquid uspiam a vesicantibus venit auxilii,
“ ab

* Aphor. 1024. 1025. 1027.; adhibet etiam in Catalepsi 1044. Rachitide 1489. Podagra introversa 1281. etc.

† Quod omnes aperte vel tacite causantur. Vid. Percival, p. 120.

“ ab una *seri evacuatione*, derivare medicos fatis
 “ habuisse; cum tamen intra hos limites mini-
 “ me consistere videtur cantharidum virtus,
 “ quæ tam late patens, tamque mirifica est, ut
 “ nullatenus explicari queat, nisi rationem eam,
 “ qua non *cutim modo, sed et sanguinem afficiunt*,
 “ *assequamur*. Verisimile est eas etiam, cum cuti
 “ admotæ sint, altius pervadere, humoresque
 “ commovere, ut sese ad perspirandum magis ac-
 “ commodent, ut sudores facilius fluant.

“ Sanguinis molem admodum attenuant, cur-
 “ sumque intendunt; ideoque in *lêntis febribus*,
 “ in quibus pulsus imbecillis languidusque de-
 “ prehenditur, si quid auxilii vesicantia tulerint,
 “ *eum illico invalescere sentimus*.

“ In morbis quamplurimis, iis præcipue qui
 “ *caput impetunt*, expeditum nec opinatum leva-
 “ men præbent vesicantia. In *febribus acutis* tu-
 “ tum maxime atque expeditum auxilium præ-
 “ stant. Idem in variolis, morbillis, febre, five
 “ scarlatina five erysipelatosa, quotidie experi-

E

“ mur :

“mur : in quibus morbis, licet sanguis ardentius aestuat incitatusque feratur, hoc tamen auxilii genere haud dubitanter utimur,

“Quare nequaquam audiendi sunt ii, (BAGLIVI) qui in affectibus nervosis in febribus ardentibus et continuis, etiam si sopor aut delirium accesserit, vesicantium usum repudiant *.”

MEAD (1740.) Epispastica in † variolis malignis, praesertim quum petechiae pustulis interferantur, delirium vel convulsiones postulent aut maturatio cessaverit. Sed si maturius adhibeantur, “Verendum est,” inquit, “ne cantharidum acrimonia sanguis commotus minus ad humorem in pustulas pellendum valeat.”

HUXHAM (1750.) Epispasticis saepissime utitur, et fere nunquam non pro stimulis, vel ad fonticulos aperiendos. “Blisters, which greatly stimulate the fibres, are very improper in the beginning, at least, of all ardent and inflammatory”

* Comment. de evacuationibus.

† De variolis.

" matory fevers *." In febre nervosa lenta †
 usum suadet; sed de typho monet: " I think
 " blisters are many times too hastily applied ‡,
 " especially in the beginning when the fever
 " runs high, and doth not demand a further
 " stimulant; for the action of the cantharides
 " is not merely on the skin, but affects the whole
 " nervous and vascular system." De variolis:
 " Blisters must be applied || to rouse the slug-
 " gish oscillations of the vessels." " Blisters
 " should never be neglected in a peripneumo-
 " nia notha §, as not only serviceable from their
 " attenuating and stimulating quality, but also
 " as they drain off part of the morbid colluvies.

PRINGLE (1750.) In pneumonia aut pleuriti-
 de incipiente, vel una cum prima sanguinis mis-
 sione, epispastica optimo successu sese adhibuisse
 testatur.

* Essay on fevers, pag. 11. † P. 82. ‡ P. 118.

|| P. 140. &c. § P. 231.

testatur. Saepius in aliis morbis utitur; sed de modo operandi, nisi loco citato *, filet.

DE HAEN (1764.) "Observatione practica
"propria, ad eas cl. virorum adjecta, constat
"mihi," inquit, "evidenter, vesicantia prodesse,
"ubi vis vitae debilior, quam ut morbum co-
"quat †," &c.

"An evacuationibus aliis sufficienter institu-
"tis dissolvant quoque cruorem phlogisticum?
"Sapientioribus hoc determinandum relinquo;
"id modo testatus, quotiescunque dolorem pleu-
"riticum, ad phlebotomias iteratas, caeteraque
"auxilia immorigerum, vesicante brevi sustuli-
"mus; quando vesicans mihi in pleuro-perip-
"neumonia omnem brevi sedavit dolorem, fe-
"brim non modo non intensiorem, sed mode-
"ratorem

* "Being satisfied," inquit, "if the vein was open-
"ed before the flies had time to *stimulate*."—Diseases of
the Army; Vid. pag. 135. 141. 150. 160, &c.

† Vol. 2. pag. 411.

“rationem fuisse, multoque faciliora sputa pro-
 “diisse.”

“Proxime autem ad vesicantia, qui accedant
 “dropaces, phaenigmi, sinapismi, huc quoque
 “referendi sunt.

“Ex phaenomenis enarratis destruuntur ra-
 “tiocinia praxeos vacua, quasi calorem in cor-
 “pore praeparato excitarent, eo qui a calidis
 “alexipharmacis excitatur formidabiliorem; un-
 “de in praeparatis, ut semper requiro, corpori-
 “bus, ad intolerabiles capitis dolores, ad coma
 “utrumque, ad deliria, ad pungentes dolores
 “pleuriticos, ischiadicos, &c. salubriter adhiben-
 “tur, humorum minime inde acuto motu. In
 “ileo item *.”

WHYTT (1764.) “In convulsive † motions
 “or spasms, such remedies are often useful, as
 “by painfully affecting the nerves of some part
 “of the body that is sound, in a great measure
 “lessen or destroy the sense of that irritation

“which

* Vol. 3. p. 387. † Nervous Diseases, pag. 447.

“ which was the cause of those symptoms. (Hippoc. Aphor. 2. 46.) Of this kind are blisters, acrid cataplasms, dry cupping, friction, and the cold bath, &c.”

MACBRIDE (1771.) de motibus vasorum nimium languentibus agens, ad eos excitandos *, cardiaca, epispastica, et roborantia proponit.

“ The use of blisters,” inquit, “ may be considered as being threefold :

“ 1. When they are applied as acrid stimulants to rouse and excite new motions in the living solids.

“ 2. To allay pains, take off spasm, or abate inflammation.

“ 3. As evacuants to promote a discharge of serum.

“ Blisters promise to be of most use in cases where the distress proceeds from the disordered state of the living solids † ; therefore we are

“ Theory and Practice of Physic, 4to, p. 282.

† Vid. Percival, p. 170. et 158.

“ are to consider them chiefly in the light of
 “ stimulants, antispasmodics, and anodynes, and
 “ not expect much from them as evacuants, ex-
 “ cept where the discharge is kept up for a con-
 “ siderable time.”

Expertissimus LIND, in febribus contagiosis,
 hoc auxilii genus, quod a vesicantibus provenit,
 omnibus aliis remediis longe anteponendum ju-
 dicat. Nonnulli forsitan eum pluris fecisse, quam
 par erat, suspicarentur; nos autem, propter sum-
 mam experientiam et magnam auctoritatem, im-
 primis appellandum esse putamus. “ The reco-
 “ very of the greatest part was owing to bli-
 “ sters, and the effect of these was both surpris-
 “ ing and sudden. I have more than * once in
 “ an evening ordered eight or ten to be blister-
 “ ed, and have left them with a quick pulse,
 “ great heat, immoderate thirst, a pain, confu-
 “ sion, and heaviness of head, and such a lifeless
 “ sunk state of the eyes as denoted great dan-

“ ger,

* Lind on fevers and infection, pag. 8. 9.

ger. But next morning I found these patients
 "with a lively brisk eye, a calm pulse, and with
 "a desire to get out of bed."

De febre petechiali. "Some authors *, from
 "a supposition of the great dissolution of the
 "blood in petechial fevers, and from another
 "supposition, that blisters increase the dissolu-
 "tion of that fluid still more, have forbid their
 "application in such fevers. But the experience
 "of the most eminent practitioners † does not
 "support those theoretical opinions. The ma-
 "lignity, in no common fever, can be character-
 "ised by spots alone," &c.

"These observations claim the more atten-
 "tion ‡, as not being a few remarks made in
 "private, or on any one particular fever, which
 "might prove an exception to a general esta-
 "blished principle in practice. They are the
 "result

• Pag. 87. Vide etiam pag. 68. 70. &c.

† Riverium et Etmullerum nominatim laudat in ean-
 dem sententiam.

‡ Pag. 71.

“result of an attention to some thousand pati-
“ents, whose cases are still preserved in the
“hospital.”

JOHANNES CLARK, medicus item magnae
auctoritatis et experientiae, saepius in febre con-
tinua epispastica adhibet, eadem, ut videtur,
indicatione qua corticem et vinum*. “With
“respect to blisters, I am very far from being
“an advocate for their general use †; . . . but
“when fevers have been neglected, and delirium
“comes on attended with a weak pulse, and a
“dangerous comatose disposition, I have fre-
“quently seen a blister applied to the head, at-
“tended with the best effects”.

Theses in hac academia nuperrime defensae,
ad hoc argumentum unice spectantes, editae sunt
a Doctoribus HICKS et CARSON, Sept. 1776,
quae theoriam spasmodicam, eo tempore, ut cum
maxime flagrantem, tuentur.

F Auctores

* Observations on fevers, pag. 29.

† Vide Historiam 17. pag. 91. ; Hist. 27. pag. 124.

Auctores alii, de hoc argumento nondum laudati, atqui laude dignissimi, sunt GLASS *, PERCIVAL †, et FORSTEN ‡; quorum opiniones de modo multiplici operandi, quoniam paucis complecti nequivimus, praetermittendas, potius quam minus perspicue exhibendas, judicavimus. Sententiis et judiciis eximiorum hujus almae Academiae PROFESSORUM de hoc argumento, uti mihi religio fuit, cum sint hujusce, qualiscunque sit, dissertatiunculæ, judices, et publice, si quid cuiquam eorum minus arriserit, oppugnatores.

Quid tandem, horum omnium sententiis perspectis et perpensis, nobis dicendum statuendumve est? Quem ad finem haec tot tantorumque scriptorum appellatio? Cur eorum quæ omnium manibus versantur haec tanta jactatio?

Imo, Ut res factæ, scilicet, observationes, experta (et quantum humana fert natura) comper-

* Comment. de Febribus, com. 12. † Essays, vol. 1. edit. 4ta, 1788. ‡ Disquisitio Med. edit. altera, 12mo, Argentorati 1776.

ta, summorum medicorum, ad verum indagandum ministrarent.

2do, Ut lectores, uno conspectu, quid sit de his rebus judicandum, videant.

3tio, Ut nosmet, variis diversorum temporum opinionibus, oblectemur.

MODUS OPERANDI.

Ex hisce omnibus, uberius haecenus excussis, patet, epispastica praecipue per omne tempus, vel ad cutem exasperandam, vel ad soporosos et torpidos excitandos, adhibita fuisse: et nobis, ex supra propositis, persuasum est, eorum vim virtutemque salutiferam a vi stimulatrici, duplici modo rationeque exserta, pendere; sed, ne sit ulla vocum ambiguitas, neve prolixitas, stimulos hic voco (cum pluribus superioris saeculi medicis)

“ omnia quaecunque ictus arteriarum pleniores
 “ reddunt,

“ reddunt, vim vitalem augent aut sustentant,
 “ animosve exhilarant,” five alexipharmaca, five
 cardiaca, five roborantia *, seu quocunque alio
 nomine gaudeant. Ad hanc sententiam stabili-
 endam, necessarium erit, ut epispastica semper
 stimulare, et effectus medicinales a vi stimula-
 trici oriri, demonstrem.

Quod ad primae partis demonstrationem atti-
 net, paucis, neque enim pluribus opus est, satis-
 facturum me credo. Dolor, ardor, rubor, vesi-
 culae, et tandem ulcera eorum exhibitionem sti-
 pantes vel sequentes, cutem et vasa cutanea ex-
 asperari, inflammari, et stimulari satis docent.
 Est autem hic stimulus *localis*. Sed hic epispas-
 ticorum stimulus non superficiem solummodo
 pertingit†; is enim est totius corporis consensus,
 ut

* Nonnulli *roborantia* in *nutrientia* et *stimulantia* divi-
 dunt, sed nihil opus est ad praxin.

† Friend, Huxham, Macbride, Lind, &c. supra citat.
 Percival, pag. 126. 130. 136. “ Pulchre enim vesicato-

“ riolum

ut nulla pars diutius vel gravius affligi, caeteris incolumibus et tranquillis, potest *. Hinc facile intelligitur cur, stimulis quibusdam ventriculo admotis, ut vino ejusque spiritu, &c. systema totius corporis totum excitetur. Nonnulli hos stimulos ejus esse generis, quod celerrime sese per corpus diffundit, existimant: quibuslibet autem vocibus utamur, inter ea, quae functiones plures sustentant vel animant, epispastica adnumerari nos volumus. Sed simul cum stimulo totius systematis, hoc medicamen comitetur necesse est, cum exasperatione et dolore paritis, quae, quamvis minoris momenti, effectum, tamen in his morbis, latiore et magis generalem supra memoratum juvant et promovent.

A. Ex

“riorum ope languentes motus naturae excitantur;” Forsten, pag. 166. et 134.

* “The several parts of the body are so connected
“as to form one continuous body, and so the tension or
“relaxation of the whole must depend upon that of every
“particular part.”—Cullen’s Mat. Med. II. pag. 117.

A. Ex hac duplici quadam indole, in morbis sequentibus, epispastica omnium consensu tuadentur, viz. apoplexia, paralyfi, caro, comate, vel lethargo, delirio protracta febre. Item cum omnes spasmi, tetani, &c. vel ex subductione vel perturbatione stimulorum assuetorum pendeant, stimulum vicarium et remedium praestantissimum epispastica observantur. Ideoque in asthma, et varia spirandi difficultate, felicissimo eventu adhibentur.

B. Sed eodem tempore, quo stimulus ille generalis, aliquatenus dolore topico adjutus, in universum corporis systema, ejusque morbos, vim suam exserat; stimulus item localis haud operam mediocrem, ut supra demonstravimus, navare observatur. Est autem hic scopulus iste *, tot super hoc medicamine scriptorum, naufragiis infamis. Quum enim videant epispastica, in

* Vide thesin D. Hicks, Sept. 1776, pag. 8. 9. et omnes qui contra vim stimulantem scripserunt, et nonnullos qui defenderunt.

in excitandis aegris, eadem vi pollere, qua caeteri stimuli generales, monstri simile videbatur, ea in inflammationibus viscerum tantopere prodesse. Hinc, salem acrem, solutionem lentoris, fermentationem, eliminationem, &c. medici sine causa causati sunt. Si vero recta reputassent via, animadvertissent, epispastica non utique vi generali, sed differentia quadam vel excessu stimuli localis supra generalem, effectus salutiferos praestare. In pneumoniae, e. g. rheumatismi, ilei, &c. quibusdam stadiis, stimulantia, ut cum maxime contraindicantur, evacuantia recte praescribuntur; nihilominus tamen epispastica notabiliter prodesse observantur. Neque vero, uti nobis persuasum est, negari oportet, ea, quatenus totum corporis systema stimulent, iis morbis obesse; sed quatenus inflammationem aliam loco diversam excitant, et copias hostium dividant et distrahant, multo magis prodesse, et fructus perinde futuros atque horum effectuum differentia sit.

Hinc

Hinc patet cur V. S. et regimen antiphlogisticum, quod dicitur, vel praemittuntur, vel vesicantium exhibitionem comitantur, ut ab effectu generali, scilicet, satis praecaveatur. In medicina, haud secus quam in re politica, aphorismus sit “Divide et impera.” Diathesis enim phlogistica, quae dicitur, praecipua vi in partes praedispositas impetum facit; hinc inflammatio localis cum sequelis: fin igitur metastasis a parte nobiliore ad corporis superficiem, sive natura sive arte efficiatur, satis cito fiat, morbus solvitur. In pneumonia itaque incipiente, si inflammatio satis vehemens prope partem, vel in quavis parte ignobiliore, excitatur, priusquam pulmone aut pleurae morbus penitus insedit, partesque graviter afflixit, eae partes illaesaе manent, vel cito incolumes evadunt. Hinc omnis ille Pringelii successus, multis adeo mirabilis, et vis illa derivationis multis adeo decantata, pependisse videtur. Parum fortasse refert an fomentis

vel

vel sinapismis cum antiquis *, an vesicantibus vel linamentis acribus cum recentioribus, metastasis fiat. Nonnulli ophthalmiam, podagram, rheumatismum, et etiam pneumoniam, ejus esse generis quod inflammatio passiva audit, existimant; ideoque stimulantia prodesse contendunt, quod vasa torpore languent, nec ad fluida rite propellenda valent. Sed nunc non est his locus, neque haec est nostra disputatio.

Cum autem *subitam* alicujus fluidi evacuationem, praecipue a parte ab eodem tensa, aut quoquo modo inflammata, effectibus insignioribus, non ea solummodo parte, sed et toto corpore, stipari, nunquam non notatur: verosimillimum videtur, vesicantia modo haud ita dissimili tantopere proficua evadere; praesertim cum, si vesiculae minus conflantur, vel rubifacientia adhibita fuerint, nihil tale evenire, vel saltem multo minore gradu, observatur. Hunc operandi

G

modum

* Celsus, lib. 4. cap. 6. et 7.

modum viro harum rerum in hac Academia peritissimo acceptum refero.

Non inficias iturum esse, quenquam credimus vesicantia haud raro fonticulos quam commodissime aperire; nonnunquam feri lenta evacuatione, dolore, &c. aliquid conferre; sed haec omnia secundaria et quasi fortuita videntur.

Jam restat ut morborum ordines ex Cl. Culeni Nosologia, quibus epispastica, debitis indicationibus adhibita, profutura judicamus: nec non eorum quibus nocitura vel parum proficua fore suspicamur, recenseamus: et tum denique observationes quasdam practicas, quam paucissimis, adjungamus.

Sin autem ex haecenus dictis modum rationemque operandi satis accuratam proposuimus, haud difficile erit, morbos, quibus ut plurimum epispastica convenient, perspicere.

EPISPASTICIS fere laetantur, *Febres*, nisi *hectica*—*Phlegmasiae*, exceptis *nephritide* et *cystitide*,

et

et forte *hysteritide*, propter vim cantharidum in
vias urinarias saevientem—*Exanthemata*, dempto
erysipelate—*Haemorrhagiae*—*Profluvia*—*Comata*,
praecipue—*Adynamiae*—*Spasmi*—*Dysaethesiae*—
Dyscinesiae.

EPISPASTICA fugiunt, *Vesaniae*, nisi forte *hypo-*
chondriasis et *mania*—*Marcores*—*Intumescendiae*—
Impetigines—*Dysorexiae*—*Apocenojes*—*Epischeses*
—*Tumores*, *bubone* et *hydrarthro* exceptis—*Ectop-*
piae—*Dialyses*.

OBSERVATIONES PRACTICÆ.

A. Ut effectus quos volumus epispasticorum
applicationem certius sequantur et citius, quo-
niam in acutis, minimi temporis jactura majoris
momenti esse solet, confert,

1mo,

1mo, Cantharides ut sint recentes, vel saltem ne sint infectis *, situ, nimio ferri candore, corruptae.

2do, In paralyticis, frigidis, torpentibus, aceti vel cujusvis acidi tenuioris frictio aut fomentatio praemissa.

B. Ne in febribus, deliriis, &c. symptomata intendant, quod fieri posse, Baglivi, Huxham, Hoffman, Gilchrist †, &c. monent; Sydenham, Morton, Friend, Lind dubitant; oportet,

1mo, Ut stimulis aliis vehementer saevientibus, vel miasmate nullatenus subacto, cautius adhibeantur. Igitur,

2do, Ut, V. S. aliisque evacuationibus, stimulus generalis minor, quam qui prae localis effectu noceat, evadat.

C. Ne

* Ob. capita, pedes, et elytrae cantharidum fere inertia sunt.—Forsten, pag. 67.

† Vid Edin. Med. Essays, vol. 4. pag. 287, 298, 309. and vol. 6, p. 69.

C. Ne gangraena, sphacelus, anthrax, strangu-
ria ex vesicantibus suboriatur, reminiscendum
est.

1mo, Ut cachecticis, scorbutis, venereis, infe-
rioribus quam superioribus, item ex aegri decu-
bitu pressurae obviis, corporis partibus, rarius
applicentur.

2do, Capiti nisi decem horas raro, si per mor-
bum expectare liceat, ne imponantur.

3^{tio}, Camphoram insigniter cantharidum vi-
res frangere experimentis constat, sive extra *
sive intus † adhibeantur; hujus igitur ope, una
cum diluentibus, ne quid detrimenti viae urina-
riae, a cantharide capiant, prospiciendum esse.

* Forsten, pag. 65. &c.

† Ibid. and Greenfield, Lond. 8vo, 1706.

F I N I S.